

Pamatnostādnes par bāzes risku

Ievads

- 1.1. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (turpmāk tekstā - EAAPI regula)¹ 16.pantu EAAPI izstrādā pamatnostādnes par bāzes risku.
- 1.2. Pamatnostādnes attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (turpmāk tekstā - Maksātspēja II direktīva)²104. un 105. pantu.
- 1.3. Šīs pamatnostādnes ir adresētas uzraudzības iestādēm saskaņā ar Maksātspēja II direktīvu.
- 1.4. Šo pamatnostādņu mērķis ir veicināt prakses konvergenci visās dalībvalstīs un sniegt atbalstu sabiedrībām, aprēķinot savu kapitāla prasību attiecībā uz tirgus risku saskaņā ar Maksātspēja II direktīvu.
- 1.5. Šīs pamatnostādnes attiecas uz sabiedrībām un speciālistiem, kas ir atbildīgi par riska mazināšanas metožu apstrādi, aprēķinot maksātspējas kapitāla prasību ar standarta formulu.
- 1.6. Mērķis ir palielināt profesionālās prakses konsekvenci un konvergenci attiecībā uz riska mazināšanas metožu apstrādi, aprēķinot maksātspējas kapitāla prasību visa veida un izmēru sabiedrībām.
- 1.7. Ja šajās pamatnostādnēs termini nav definēti, tad tiem ir ievadā minētajos tiesību aktos definētā nozīme.
- 1.8. Šīs pamatnostādnes tiek piemērotas no 2015.gada 1.aprīļa.

1. pamatnostādne - Riska mazināšanas metodes bez materiālas bāzes riska

- 1.9. Sabiedrībām ir jāņem vērā tas, ka riska mazināšanas metodes rezultātā neiestājas materiālas bāzes risks, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:
 - (a) riska mazināšanas metodē ietvertais riska darījums pēc būtības ir pietiekami līdzīgs sabiedrības riska darījumam;
 - (b) riska mazināšanas metodē ietvertā riska darījuma vērtības izmaiņas cieši atspoguļo sabiedrības riska darījuma vērtības izmaiņas saskaņā ar riska scenāriju visaptverošo kopu, ieskaitot scenārijus, kas atbilst Maksātspēja II direktīvas 101. panta 3. punktā noteiktajam ticamības līmenim.

¹ OV L 331, 15.12.2010., 48.-83. lpp.

² OV L 335, 17.12.2009., 1.-155. lpp.

2. pamatnostādne - Riska mazināšanas metodes: materiālas bāzes riska novērtēšanas kritēriji

1.10. Pirms tiek atļauts izmantot finanšu riska mazināšanas metodes maksātspējas kapitāla prasības aprēķināšanai ar standarta formulu, sabiedrībām ir, cita starpā, jānovērtē:

- (a) bāzes riska būtiskums, atsaucoties uz riska darījuma metodē ietvertu riska darījumu un sabiedrības riska darījumu, ņemot vērā citus bilances posteņus, ja vien nepastāv nepārtraukta un konsekventa saistība starp citiem bilances posteņiem un sabiedrības riska darījumu;
- (b) 1. pamatnostādnē minēto riska darījumu specifikas līdzība, ņemot vērā vismaz attiecīgo instrumentu vai līgumu veidu un noteikumus un nosacījumus, kas regulē tirgus, kur to cenas ir kotētas vai kuri sniedz datus to novērtēšanai;
- (c) riska darījumu vērtības izmaiņas saskaņā ar 1. pamatnostādnē minēto riska scenāriju visaptverošo kopu, ieskaitot visus scenārijus, kas ir ņemti vērā standarta formulas attiecīgajos moduļos vai apakšmoduļos, vismaz ņemot vērā:
 - (i) simetrijas pakāpi starp abiem riska darījumiem;
 - (ii) jebkādas nelineāras atkarības saskaņā ar scenāriju;
 - (iii) jebkādas attiecīgās rīcības asimetrijas riska apakšmoduļu gadījumā, ja piemērotas tiek gan augšupejošās, gan lejupejošās stresa situācijas;
 - (iv) katra attiecīgā riska darījuma diversifikācijas līmeņi;
 - (v) jebkādos attiecīgos riskus, kas nav skaidri iekļauti standarta formulā;
 - (vi) kopējo izmaksu sadali, kas tiek piemērota riska mazināšanas metodei.

1.11. Riska mazināšanas metode ir uzskatāma par tādu, kuras rezultātā rodas materiāls bāzes risks, ja iepriekš minētais novērtējums nedod pietiekamus pierādījumus tam, ka riska mazināšanas metodē iekļautā riska darījuma vērtības izmaiņas atspoguļo visas būtiskās izmaiņas sabiedrības riska darījuma vērtībā.

1.12. Ja riska mazināšanas metodes noteikumi norāda uz maksimālo zaudējumu aizsardzības robežu kā daļu no sākotnējā riska darījuma, tad sabiedrībām ir jāpiemēro novērtējums tikai uz to daļu, kura ir ietverta riska mazināšanas metodē, nosakot, vai bāzes risks ir materiāls.

3. pamatnostādne - Apdrošināšanas riska mazināšanas metodes bez materiāla bāzes riska

1.13. Pirms ļaut izmantot apdrošināšanas riska mazināšanas metodi maksātspēja kapitāla prasības aprēķinā ar standarta metodi, sabiedrībām ir jānosaka, vai

pārapdrošināšanas vai speciālo transportlīdzekļu līgumi ir atšķirīgi no sabiedrības apdrošināšanas polisēm saskaņā ar vispusaptverošām riska scenāriju kopām to atšķirīgo noteikumu dēļ.

- 1.14. Sabiedrībām ir jāņem vērā no valūtas neatbilstības izrietošais bāzes risks, kas ir būtisks, ja apdrošināšanas riska mazināšanas metodē iekļautais riska darījums ir norādīts citā valūtā kā sabiedrības riska darījums, ja vien attiecīgās valūtas netiek ierobežotas ar pietiekami šauru koridoru vai pārapdrošināšanas līgumā norādīto fiksēto valūtas maiņas kursu.
- 1.15. Ja no valūtas neatbilstības rodas būtisks bāzes risks, kā norādīts 1. punkta 14. apakšpunktā, tad sabiedrībām nav atļauts izmantot riska mazināšanas metodi maksātspējas kapitāla prasības aprēķinā, ja vien nav piemērojami Īstenošanas pasākumu 86. panta nosacījumi³.

Atbilstība un ziņojumu sniegšanas noteikumi

- 1.16. Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar EAAPI regulas 16. pantu. Saskaņā ar EAAPI regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm jācenšas nodrošināt atbilstība pamatnostādnēm un ieteikumiem.
- 1.17. Kompetentajām iestādēm, kuras nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, atbilstošā veidā jāietver tās savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības sistēmā.
- 1.18. Kompetentās iestādes divu mēnešu laikā pēc tulkoto versiju izdošanas apstiprina EAAPI, ka tās nodrošina atbilstību vai gatavojas nodrošināt atbilstību šīm pamatnostādnēm, minot neatbilstības iemeslus.
- 1.19. Ja līdz minētajam termiņam atbilde nav saņemta, tiks uzskatīts, ka kompetentā iestāde nenodrošina atbilstību ziņošanas noteikumiem un par to attiecīgi tiks ziņots.

Nobeiguma noteikums par pārskatīšanu

- 1.20. Šīs pamatnostādnes pārskata EAAPI.

³ OV L 12, 17.01.2015., 1.–797. lpp.